

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 232/06-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2006 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. I. T., bytom V., zastúpenej advokátom JUDr. V. N., V., vo veci namietaného porušenia čl. 1, 20 a 59 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Daňového úradu V. č. 681/230/21972/03/Bar zo 7. júla 2003, č. 681/230/21973/03/Bar zo 7. júla 2003, č. 681/230/21959/03/Bar z 1. júla 2003; rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR, pracovisko B., č. IX/256/534-5190/2003/423 zo 16. októbra 2003, č. IX/256/535-5191/2003/423 zo 16. októbra 2003, č. IX/256/536-5192/2003/423 zo 16. októbra 2003 v spojení s opravným rozhodnutím č. IX/256/536-5802/2003/423 z 19. novembra 2003; rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S 158/04 z 25. augusta 2004; rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 SŽ-o-KS 6/2005 zo 14. marca 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. I. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2006 doručená sťažnosť JUDr. I. T. bytom V. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. V. N., V., vo veci namietaného porušenia čl. 1, 20 a 59 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Protokol“) a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) rozhodnutím Daňového úradu V. č. 681/230/21972/03/Bar zo 7. júla 2003, č. 681/230/21973/03/Bar zo 7. júla 2003; č. 681/230/21959/03/Bar z 1. júla 2003; rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR, pracovisko B., č. IX/256/534-5190/2003/423 zo 16. októbra 2003, č. IX/256/535-5191/2003/423 zo 16. októbra 2003, č. IX/256/536-5192/2003/423 zo 16. októbra 2003 v spojení s opravným rozhodnutím č. IX/256/536-5802/2003/423 z 19. novembra 2003; rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 S 158/04 20 z 25. augusta 2004; rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 SŽ-o-KS 6/2005 zo 14. marca 2006.

Sťažovateľka sa domáha vyslovenia porušenia označených článkov ústavy a Dohovoru rozhodnutiami príslušných daňových úradov a súdov v súvislosti so zvýšením jej dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 1. – 4. štvrťrok 2000 z odmeny funkcie súdneho exekútora (súdnej exekútorke), ktorú vykonávala, a v spojení s tým s vyrubení dane z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie roku 2000.

Vo svojej sťažnosti sťažovateľka uviedla:

«Daňový úrad V. rozhodnutím č. 681/230/21973/03/Bar zo dňa 01. 07. 2003 bolo sťažovateľke určené zvýšenie dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 1.-4. štvrťrok 2000 vo výške 26.525,- Sk. Rozhodnutie odôvodnil zhodne ako predchádzajúce rozhodnutie s tým, že keď došlo k potvrdeniu výšky vyrubenej rozdielu dane z pridanej hodnoty, potvrdil aj výšku zvýšenia dane podľa § 44 ods. 1 Zákona o DPH. Vyššie citovaný platobný výmer Daňového úradu bol potvrdený rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR pracovisko B. č. IX/256/535-5191/2003/423 zo dňa 16. 10. 2003.

Daňový úrad V. rozhodnutím č. 681/230/21959/03/Bar zo dňa 01. 07. 2003 vyrubil sťažovateľke daň z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie roku 2000 114.080,- Sk. Podľa odôvodnenia rozhodnutia sťažovateľka pri určení základu dane a výpočte DPH z odmeny súdneho exekútora nepostupovala v súlade s § 7 ods. 1 Z. č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty, pretože pri poskytnutí služby platiteľovi DPH vypočítala daň zo základu

dane - odmeny súdneho exekútora, ktorú považovala za cenu vrátane dane. Vyššie citovaný platobný výmer daňového úradu bol zmenený rozhodnutím Daňového riaditeľstva SR pracovisko B. č. IX/256/536-5192/2003/423 zo dňa 16. 10. 2003 v spojení s opravným rozhodnutím č. IX/256/536-5802/2003/423 zo dňa 19. 11. 2003 tak, že sťažovateľke bola vyrubená daň z príjmov fyzických osôb za zdaňovacie obdobie roku 2000 vo výške 93.080,- Sk.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 25. 08. 2004 sp. zn. 23 S 158/04 zamietol žalobu sťažovateľky o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí Daňového riaditeľstva SR pracovisko B. č. IX/256/534-5190/2003/423, č. IX/256/535-5191/2003/423, č. IX/256/536-5192/2003/423 všetky zo dňa 16. 10. 2003.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 14. 03. 2006 sp. zn. 2 Sž-o-KS 6/2005 rozhodol o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku KS v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S158/04 zo dňa 25. 08. 2004 tak, že napadnutý rozsudok potvrdil.

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S 158/04 zo dňa 25. 08. 2004 sa stal právoplatným a vykonateľným dňa 20. 04. 2006.

...

Vyššie citovanými rozhodnutiami daňových orgánov a súdov nesporne došlo k zásahu do majetku sťažovateľky (povinnosť, ktorá bola sťažovateľke uložená právoplatnými a vykonateľnými rozhodnutiami daňových orgánov v spojení s rozhodnutiami súdov, bola už splnená).

...

Exekútor vykonáva v zásade úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci del'by verejnej (štátnej) moci sa exekútor podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v rozsahu ustanovenom zákonom (čl. 46 ods. 4, čl. 51 ods. 1 ústavy). Exekútora preto nemožno v zásade vylúčiť ani spod režimu ustanoveného v čl. 2 ods. 2 ústavy. Toto postavenie exekútora potvrdzuje aj § 3 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 1 písm. a) bodom 3 Zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Z týchto ustanovení vyplýva, že exekútor zodpovedá za škodu spôsobenú výkonom exekučnej činnosti ako štátny orgán. Súčasne to potvrdzuje, že štát preberá na seba zodpovednosť nahradiť škodu, ktorá vznikla

ako dôsledok výkonu exekučnej činnosti súdnym exekútorom. (PL. ÚS 49/03).

Sťažovateľka sa domnieva, že s prihliadnutím na vymedzenie postavenia exekútora ústavným súdom je vylúčené, aby exekútor mohol byť platiteľom dane z pridanej hodnoty s prihliadnutím aj na to, že odmena, ktorú uhrádza povinný má charakter sankcie a nemožno preto v tejto spojitosti preniesť zaplatenie DPH z povinného na oprávneného. Ochrana poskytovaná súdnymi exekútormi podľa Exekučného poriadku nie je ochranou právnou, ale súdnou (ÚS 415/2000). Ak sa neuskutočnilo zdaniteľné plnenie nemožno ani určiť základ dane. Uskutočnenie zdaniteľného plnenia podľa zákona o DPH je viazané na komerčné platenie ceny alebo odplaty medzi objednávateľom a dodávateľom služby, alebo tovaru, zákonná odmena nemá takýto charakter. Činnosť súdneho exekútora nespĺňa predpoklady charakteru typického slobodného komerčno-právneho vzťahu charakteristického pre podnikanie.

...

Z výsledkov daňovej kontroly, ktoré slúžili ako podklady pre vydanie rozhodnutí, vyplýva aj zistenie, že sťažovateľka v prípade „poskytovania služby“ platiteľovi DPH nesprávne určila základ dane a podľa názoru daňového úradu je v tomto prípade moja zákonná odmena bez dane. Sťažovateľka však postupovala v súlade s usmernením Ministerstva financií SR odboru nepriamych daní a poplatkov zo dňa 20. 06. 1996 č. 11009/96, ktorým MF SR reagovalo na dotaz súdneho exekútora Ing. Karola Mihala a v tomto usmernení uvádza, že v zmysle § 7 ods. 1 Z. č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty je základom dane cena alebo akákoľvek iná odplata za zdaniteľné plnenie teda i odplata, ktorá je určená všeobecne záväzným právnym predpisom. V čase, keď MF SR predkladalo zákon o dani z pridanej hodnoty na rokovanie vlády SR nebola platná a ani účinná vyhláška, ktorá stanovovala výšku odmeny súdnych exekútorov, a preto aj v rozhodnej dobe (rok 2000) nebol tento právny predpis uvedený v poznámke pod čiarou k odkazu č. 12 (§ 7). Podľa názoru MF SR uvedený zákon sa vzťahuje i na odmenu súdnych exekútorov a potom základom dane je odmena včítane dane z pridanej hodnoty. V danom prípade nie je právne významné od koho sa prijíma a akým spôsobom sa prijíma odplata resp. odmena. Súdy Slovenskej republiky pri svojej rozhodovacej činnosti nenavyšovali odmenu exekútora o DPH, aj keď bol oprávnený platiteľom DPH a to až do 31. 08. 2005, kedy bol novelizovaný Exekučný poriadok. Sťažovateľka považuje za porušenie princípu

právnej istoty rozdielny postup štátnych orgánov pri výklade zákona o dani z pridanej hodnoty. Nemôže byť táto skutočnosť na ujmu sťažovateľke, a preto rozhodnutiami daňových orgánov a súdov došlo aj k porušeniu čl. 1 a čl. 59 ústavy.».

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1) Daňový úrad V. rozhodnutiami č. 681/230/21972/03/Bar zo dňa 07. 07. 2003; č. 681/230/21973/03/Bar zo dňa 07. 07. 2003; č. 681/230/21959/03/Bar zo dňa 01. 07. 2003, Daňové riaditeľstvo SR pracovisko B. rozhodnutiami č. IX/256/534-5190/2003/423 zo dňa 16. 10. 2003, č. IX/256/535-5191/2003/423 zo dňa 16. 10. 2003, č. IX/256/536-5192/2003/423 zo dňa 16. 10. 2003 v spojení s opravným rozhodnutím č. IX/256/536-5802/2003/423 zo dňa 19. 11. 2003, Krajského súdu v Banskej Bystrici rozhodnutím sp. zn. 23 S 158/04 zo dňa 25. 08. 2004 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodnutím sp. zn. 2 SŽ-o-KS 6/2005 zo dňa 14. 03. 2006 porušili právo JUDr. I. T. na vlastnícke právo podľa čl. 20 Ústavy SR a čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru a právo zákazu diskriminácie podľa čl. 14 Dohovoru.

2) Rozhodnutia Daňového úradu V. č. 681/230/21972/03/Bar zo dňa 07. 07. 2003; č. 681/230/21973/03/Bar zo dňa 07. 07. 2003; č. 681/230/21959/03/Bar zo dňa 01. 07. 2003, rozhodnutia Daňového riaditeľstva SR pracovisko B. č. IX/256/534-5190/2003/423 zo dňa 16. 10. 2003, č. IX/256/535-5191/2003/423 zo dňa 16. 10. 2003, č. IX/256/536-5192/2003/423 zo dňa 16. 10. 2003 v spojení s opravným rozhodnutím č. IX/256/536-5802/2003/423 zo dňa 19. 11. 2003, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23 S 158/04 zo dňa 25. 08. 2004, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 SŽ-o-KS 6/2005 zo dňa 14. 03. 2006 sa zrušujú.

3) JUDr. I. T. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500.000,- Sk (slovom päťstotisíc Sk), ktoré je Daňový úrad V., Daňové riaditeľstvo SR pracovisko B., Krajský súd Banská Bystrica, Najvyšší súd SR zaplatiť rovným dielom do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4) Daňový úrad V., Daňové riaditeľstvo SR pracovisko b., Krajský súd Banská Bystrica, Najvyšší súd SR zaplatiť rovným dielom trovy právneho zastúpenia advokátovi sťažovateľky. “.

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

V súvislosti s odmietnutím sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd uvádza, že o zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh možno preto považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

1. Sťažovateľka namieta porušenie čl. 1, 20 a 59 ústavy, ako aj čl. 1 Protokolu a čl. 14 Dohovoru rozhodnutiami Daňového úradu V. č. 681/230/21972/03/Bar zo 7. júla 2003, č. 681/230/21973/03/Bar zo 7. júla 2003, č. 681/230/21959/03/Bar z 1. júla 2003

a rozhodnutiami Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky, pracovisko B. č. IX/256/534-5190/2003/423 zo 16. októbra 2003, č. IX/256/535-5191/2003/423 zo 16. októbra 2003, č. IX/256/536-5192/2003/423 zo 16. októbra 2003 v spojení s opravným rozhodnutím č. IX/256/536-5802/2003/423 z 19. novembra 2003, ako aj rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 23 S 158/04 z 25. augusta 2004.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Znamená to, že právomoc ústavného súdu je subsidiárna. Absentuje v prípadoch, keď o namietanom porušení základných práv rozhodnutiami správnych orgánov rozhodujú všeobecné súdy alebo keď na preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv, je príslušný všeobecný súd vyššieho stupňa.

V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd odmietol túto časť sťažnosti sťažovateľky pre nedostatok svojej právomoci.

2. Čo sa týka časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie čl. 1 a čl. 59 ústavy rozhodnutím najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sž-o-KS 6/2005 zo 14. marca 2006, ústavný súd konštatuje, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy rozhoduje ústavný súd len o porušení základných práv sťažovateľa. Sťažovateľkou namietané porušenie čl. 1 a čl. 59 ústavy však neobsahuje úpravu základných práv a slobôd, takže absentuje možnosť vyslovenia porušenia základných práv sťažovateľky podľa čl. 127 ods. 2 ústavy, a preto ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pre zjavnú neopodstatnenosť odmietol ústavný súd aj zvyšnú časť sťažnosti, v ktorej sa sťažovateľka dožaduje vyslovenia porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ústavy (bez bližšej konkretizácie), čl. 1 Protokolu a čl. 14 Dohovoru. Svoj návrh na takéto

rozhodnutie ústavného súdu o tejto časti sťažnosti opiera sťažovateľka o svoj nesúhlas s právnym názorom najvyššieho súdu, ktorým sa tento súd spravoval pri svojom rozhodovaní o odvolaní o rozhodnutí krajského súdu sp. zn. 23 S 158/04 z 25. augusta 2004, keď rozhodnutie tohto súdu svojím rozhodnutím sp. zn. 2 Sž-o-KS 6/2005 zo 14. marca 2006 potvrdil. Sťažovateľka namieta rozdielny postup štátnych orgánov pri výklade zákona o dani z pridanej hodnoty. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom najvyššieho súdu nie je dôvodom na vyslovenie porušenia ňou namietaného základného práva.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na rozhodnutie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2006